

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 905/2020
Рев2 919/2020
20.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Марине Милановић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Ћирковић Мидић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова - Одред жандармерије у Краљеву, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3408/18 од 25.10.2018. године и ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2852/19 од 27.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 20.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3408/18 од 25.10.2018. године, првог става изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3408/18 од 25.10.2018. године, првог става изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2852/19 од 27.11.2019. године, става II изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 218/16 од 30.01.2018. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да за период од 01.04.2014. године до 10.05.2016. године исплати тужиоцу новчане износе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума па до исплате, по основу ноћног рада, прековременог рада и ноћног рада за време рада на ванредном и посебном обезбеђењу. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова

парничног поступка плати тужиоцу износ од 90.606,40 динара са законском затезном каматом од дана извршности решења о трошковима до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3408/18 од 25.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Краљеву П1 218/16 од 30.01.2018. године у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да на име додатка на плату по основу прековременог рада у периоду од јануара 2014. године до маја 2016. године исплати тужиоцу појединачне износе наведене у том делу става првог изреке са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Краљеву П1 218/16 од 30.01.2018. године у преосталом делу става првог изреке којим је обавезана тужена да на име додатка на плату по основу ноћног рада за период од фебруара до септембра 2014. године и на име додатка на плату по основу ноћног рада за време рада на ванредном и посебном обезбеђењу у периоду од јануара 2014. године до маја 2016. године исплати појединачне износе наведене у том делу става првог изреке са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, као и у другом ставу изреке и предмет у укинутим деловима враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против означене правноснажне пресуде донете у другом степену - става првог изреке, тужена је због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 1264/18 од 27.02.2019. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да на име неисплаћеног додатка на плату по основу ноћног рада у периоду од јануара 2014. године до маја 2016. године исплати тужиоцу новчане износе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на име трошкова парничног поступка плати тужиоцу износ од 104.700,80 динара са законском затезном каматом од дана извршности решења о трошковима до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2852/19 од 27.11.2019. године, ставом I изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Краљеву П1 1264/18 од 27.02.2019. године у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да на име неисплаћеног додатка на плату по основу ноћног рада за период од јануара 2014. године до септембра 2015. године исплати тужиоцу појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате. Ставом II изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Краљеву П1 1264/18 од 27.02.2019. године у преосталом делу става првог изреке и ставу другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена на исплату неисплаћеног додатка на плату по основу ноћног рада за период од фебруара 2016. године до маја 2016. године, у новчаним износима наведеним у овом ставу изреке

са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате и обавезана тужена да на име накнаде парничних трошкова исплати тужиоцу износ од 104.700,80 динара са законском затезном каматом од дана извршности решења о трошковима поступка до исплате.

Против означене правноснажне пресуде донете у другом степену - става II изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са позивом и на одредбу члана 404. ЗПП.

Према тој одредби (став први), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако Врховни касациони суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права. С`обзиром да се ревизијом тужиоца другостепена пресуда побија у делу којим је преиначена пресуда првостепеног суда и одлучено о захтеву тужиоца, о тој ревизији није одлучивано на основу члана 404. ЗПП јер је у таквој процесној ситуацији ревизија увек дозвољена (члан 403. став 2. тачка 2. ЗПП).

По оцени Врховног касационог суда, посебна ревизија тужене није дозвољена јер не постоји ни један разлог прописан чланом 404. став 1. ЗПП. О праву тужиоца на увећану зараду по основу прековременог рада одлучено је правилном применом члана 147а Закона о полицији („Службени гласник Републике Србије“ број 101/05 ... 64/15) и члана 187. Закона о полицији („Службени гласник Републике Србије“ број 6/16), односно посебних колективних уговора за полицијске службенике примењиваних у утуженом временском периоду, који не захтевају ни ново нити другачије тумачење. Побијана другостепена пресуда у том делу не одступа од судске праксе по питању права полицијских службеника на увећану зараду за све време радног ангажовања преко часова редовног радног времена.

Наводи посебне ревизије тужене о учињеним битним повредама одредаба парничног поступка нису разматрани јер је разлог за изјављивање посебне ревизије законом ограничен само на погрешну примену материјалног права.

Ревизија тужене није дозвољена ни на основу члана 403. став 3. ЗПП чијом применом се оцењује дозвољеност ревизије у споровима о новчаним потраживањима из радног односа. Вредност предмета спора побијаног дела другостепене пресуде, којим је правноснажно одлучено о накнади за прековремени рад, износи 90.955,06 динара и очигледно не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, меродавну за дозвољеност ревизије у смислу наведене законске одредбе.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП одлучено је као у ставу првом, а на основу члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. истог закона као у ставу другом изреке.

Одлучујући о ревизији тужиоца, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да његова ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене и распоређен је у Одред жандармерије у Краљеву. Његово место рада налази се у ..., али је радно ангажован и ван места рада - на обезбеђењу јавног реда и мира на јавним скуповима. Тужена није исплатила тужиоцу увећану зараду за часове ноћног рада (евидентирани у редним листама) у периоду од фебруара до септембра 2014. године, у укупном износу од 30.724,43 динара, као и све остварене часове ноћног рада на пословима ванредног и посебног обезбеђења у периоду од јануара 2014. године до маја 2016. године, у укупном износу од 5.840,97 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду у делу захтева за исплату накнаде за ноћни рад остварен у фебруару, марту и мају 2016. године.

Одредбом члана 187. став 1. тачка 1. Закона о полицији („Службени гласник Републике Србије“ број 6/16) који је ступио на снагу 05.02.2016. године, прописано је да полицијски службеник остварује право на увећану плату у висину утврђеној тим законом за ноћни рад - за сваки сат рада у висини од 28,6% вредности радног сата основне плате, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне плате.

Правилником о платама запослених у Министарству унутрашњих послова, поред осталог, прописано је: да се основна плата састоји од основице коју утврђује Влада, и утврђених коефицијената (члан 2. став 2); да су коефицијенти плате основни коефицијент, који се састоји из коефицијента платног разреда и коефицијента звања, односно чина и додатни коефицијент (члан 4); да се додатни коефицијент састоји из коефицијента бенефиције, коефицијента нередовности у раду и коефицијента одговорности и сложености (члан 7); да се коефицијент нередовности у раду утврђује у односу на радна места у Министарству која у својој номенклатури садрже одреднице нередовне организације посла, у виду рада у смени, турнусу или других учесталих нередовности - у висини 0,145 (члан 9).

У конкретном случају, у укупни коефицијент за обрачун и исплату плате тужиоцу (утврђен решењем тужене од 21.01.2016. године) урачунат је и коефицијент нередовности у раду од 0,145, одређен у складу са чланом 9. Правилника о платама

запослених у Министарству унутрашњих послова. Због тога од ступања на снагу важећег Закона о полицији тужилац нема право на увећану зараду по основу ноћног рада, јер му је тај рад вреднован кроз додатни коефицијент нередовности у раду.

Из ових разлога, по оцени ревизијског суда, нису основани тужиочеви наводи о погрешној примени материјалног права па је зато, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић